

les. Det Forslag, jeg vil stille, vil komme til at gaa ud paa, at den underkastes to Behandlinger efter Reglerne for Lovforslags første og anden Behandling. Spørgsmaal herom vil komme paa Dagsordenen for et følgende Møde.

Ved Folketingsmanden for Københavns 4de Valgkreds (Birck) er modtaget et Andragende fra Bestyrelsen for Snedkerlaugets Bygningsnedkerafdeling om, at Overrets-sagfører Linnets Forhold til et nærmere angivet Byggeforetagende maa blive gjort til Genstand for ny kriminel Undersøgelse.

Andragendet vil blive tilstillet Udvalget for Andragender.

Den første Sag paa Dagsordenen var:

Forespørgsel af Folketingsmanden for Færøerne angaaende Færøernes statsretlige Stilling m. v.

(Forespørgselen findes i Tillæg A.)

Sagen sattes til Forhandling.

Forespørgeren (Effersøe): Jeg takker Tinget, fordi det har givet mig Tilladelse til at stille den af mig indbragte Forespørgsel, som det har ligget mig stærkt paa Sinde at faa frem til Behandling. Anledningen til, at jeg har indbragt Forespørgselen, er de højst forskellige Anskuelser, der i den senere Tid ere gjorte gældende paa Færingerne med Hensyn til Regeringens og Rigsdagens Stilling til Øerne, og Øjemedet med Forespørgselen er at skaffe Færøerne fuld Besked om Regeringens og, saa vidt muligt, ogsaa Folketingets Stilling til Spørgsmaalet om Øernes statsretlige Stilling i Riget samt til Spørgsmaalet om forskellige Reformers Fremme paa Øerne. Jeg mener, at Færingerne have Krav paa fuld Klarhed, og jeg ønsker, at Forhandlingen maa foregaa netop paa den Maade, i fuld Belysning. Jeg har lovet mine Vælgere at gøre mit bedste for at skaffe Klarhed og Tryghed til Veje, uden hvilke ethvert Arbejde paa Fremskridt vanskelig kan bære Frugt.

Den Unighed i Forbindelse med en vis Uro, som hersker paa Færøerne, angaaende Regeringens og Rigsdagens Politik overfor Øerne har sin Oprindelse i nogle ret mærkelige Begivenheder, der fandt Sted i Tiden kort før Folketingsvalgene i 1906, som jeg ser mig nødsaget til at omtale noget nærmere. Sagen har foreligget for

Offentligheden og er let at dokumentere. Jeg er vel berettiget til at gaa ud fra, at den ikke er ganske ukendt hernede, og at i alt Fald Regeringsautoriteterne have fulgt de politiske Begivenheder paa Færøerne, saaledes at de kende den. I April 1906 kom den daværende Folketingsmand for Færøerne hjem fra Rigsdagen og berettede, at nu var der foregaaet et Systemskifte med Hensyn til Regeringens og Rigsdagens Stilling til Færøerne. Det skulde nemlig have vist sig, at Regeringen ikke vilde give sin Tilslutning til, at der ydedes Bevillinger af Statskassen til Foretagender paa Øerne paa samme Maade som hidtil. En Forandring i hele Øernes Stilling i Riget var bleven en Nødvendighed, hed det sig. Folketingsmanden berettede, at han, tvungen af Regeringens ændrede Stilling, for at finde en Udvej, hvorved visse for Færøerne vigtige Anliggender kunde blive fremmede, havde gjort Regeringen et Forslag og ført Forhandlinger med den, som ledede til følgende Resultat:

Regeringen skulde have erklæret sig villig til at gaa ind paa, for det første en Ændring i Øernes finansielle Stilling i Riget, en Slags finansiell Opgørelse, med Sondring mellem særlige færøske Sager og Statsanliggender med Fastsættelse af et bestemt aarligt Statstilskud, og for det andet Lagtingets Erhvervelse af Lovgivningsmyndighed. Folketingsmandens oprindelige Fremstilling var noget uklar, men man kunde dog faa de nævnte Hovedpunkter ud af den. Den paatænkte Ordning vilde være af noget lignende Beskaffenhed som den, der var bleven truffen for Islands Vedkommende ved Loven af 2. Januar 1871. Noget senere fik vi fra Folketingsmanden en ny Fremstilling af Sagen, som var mindre vidtrækkende, men dog gik i samme Retning. — Denne nye Ordning blev fremstillet som et Tilbud, hvis Vedtagelse eller Forkastelse var overladt til de færøske Vælgere, men samtidig fik disse at vide af Folketingsmanden, der jo optraadte som Regeringens Budbringer, at vi, hvis vi ikke gik ind paa dette Tilbud, — som det hed, paa Grund af falsk og uværdig Agitation — vilde forspilde den Velvillie, vi nød hos Regeringen, og det blev tillige rent ud sagt os, at vi maatte finde os i, at Lagtinget da vilde falde bort. I Virkeligheden var derfor det saakaldte Tilbud ikke andet end en Trusel mod de færøske Vælgere. Om dette Tilbud eller denne Trusel hed det sig oprindeligt i Folketingsmandens Fremstilling, at det kom fra Regering og Rigsdag. Dog var Beretningerne paa dette